

Dersin Amacı

Türkçe dil yetilerinin geliştirilmesi için temel dil yapılarını öğretme; dilbilgisi öğretimi yöntem ve tekniklerini öğretme ve yazılı ve sözlü anlatımda kullanmasını sağlamaktır.

Dersin İçeriği

Dilbilgisi öğretiminde temel ilkelere ve izlenen aşamalar, dilbilgisi öğretiminde temel yaklaşımlar, yöntemler ve teknikler, dilbilgisi öğretiminin temel problemleri, metin temelli dilbilgisi öğretimi ve uygulamaları, dil becerilerinin dilbilgisi öğretimi yoluyla geliştirilmesi, dilbilgisi öğretiminde ölçme ve değerlendirme. Türkçe Dersi Öğretim Programlarında dil bilgisi öğretimi modelleri ve yaklaşımları (Davranışçı, Bilişsel ve Yapılandırıcı) açısından değerlendirilmesi; Türkçe Dersi Öğretim Programında (1-8. Sınıflar) dil bilgisi kazanımları; dil bilgisi öğretiminde konular (ses bilgisi, şekil bilgisi, anlam bilgisi) ve öğretiminde izlenecek sıra; yöntem ve teknikler, etkinlik örnekleri; metin merkezli dil bilgisi öğretimi uygulamaları.

Dersin Kitabı / Malzemesi / Önerilen Kaynaklar

AKSAN, Doğan, 1977, Her Yönüyle Dil, Ana Çizgileriyle Dilbilim, C. 1, 2, 3, TDK Yay., Ank. AKSAN, Doğan - N. Atabay - S. Özel - A. Çam- N. Piralî, 1978, Türkiye Türkçesi, Gelişmeli Sesbilimi, TDK Yay., Ank. AKSAN, Doğan, 1987, Türkçenin Gücü, Türkiye İş Bankası Yay., Ank. ATABEY, İbrahim - S. Koç - H. Yeniçeri - Ç. Ülker - İ. Yağcı, 2007, Türk Dili ve Kompozisyon Bilgileri, Yargı Yay., Ank. BANGUOĞLU, Tahsin, 1986, Türkçenin Grameri, TDK Yay., 2. Baskı, Ank. BARIN, Erol - Celal Demir, 2006, Türk Dil Bilgisi 1, Ses Bilgisi, Öncü Kitap, Ank. BAŞKAN, Özcan, 1977, "Yabancı Dilin Anadiline etkisi", Türk Dili, XXXVI/315: 636-641. DEMİR, Nurettin - Emine Yılmaz, 2003, Türk Dili El Kitabı, Grafiker Yay., Ank. DEMİRCAN, Ömer, 1979, Türkiye Türkçesinin Ses Düzeni Türkiye Türkçesinde sesler, TDK Yay., Ank. EDİSKUN, Haydar, 1985, Türk Dilbilgisi, Sesbilgisi-Biçimbilgisi-Cümlebilgisi, Remzi Kitabevi, İst. EKER, Süer, 2005, Çağdaş Türk Dili, Grafiker Yay., 3. Baskı, Ank. EMRE, Ahmet Cevat, Türkçenin Hint Avrupa Diliyle Mukayesesi, Devlet Basımevi, İst. ERCİLASUN, Ahmet Bican, 2004, Başlangıçtan Yirminci Yüzyıla Türk Dili Tarihi, Akçağ Yay., Ank. ERCİLASUN, Ahmet Bican (Ed.), 2007, Türk Lehçeleri Grameri, Akçağ Yay., Ank. ERGENÇ, İclal, 1989, Türkiye Türkçesinin Görevsel Sesbilimi, Ankara. ERGİN, Muharrem, 1980, Türk Dil Bilgisi, Boğaziçi Yay., 5. Baskı, İst. GENCAN, Tahir Nejat, 1979, Dilbilgisi, TDK Yay., 4. Baskı, Ank. KORKMAZ, Zeynep, 1983, "Türkiye Türkçesi", Türk Ans., C.XXXII: 393-426. KORKMAZ, Zeynep, 2003, Türkiye Türkçesi Grameri (Şekil Bilgisi), TDK Yay., Ankara. TEKİN, Talat, 1972, "Türkçenin yapısı ve eşsesli isim-fiil kökleri", H.Ü. Sos. ve Beş. Bil. Der., IV/2: 143-151.

Dersi Veren Öğretim Elemanı Yardımcıları

Öğretim elemanı yardımcısı bulunmamaktadır.

Dersin Verilişi

Yüz Yüze

Dersi Veren Öğretim Elemanları

Dr. Öğr. Üyesi Dilek Kocayanak

Program Çıktısı

1. Dil bilgisi ile ilgili temel kavramları bilir.
2. Dilbilgisi öğretim yöntemlerini kavrar.
3. Dilbilgisi konularının öğretiminde uygun materyal tasarlar.
4. Dilbilgisi öğretimini içeren bütün bir eğitim durumu hazırlar.
5. Dilbilgisi öğretiminde ölçme ve değerlendirme süreçlerini gerçekleştirir.

Sıra Hazırlık Bilgileri

- AKSAN, Doğan, 1977, Her Yönüyle Dil, Ana Çizgileriyle Dilbilim, C. 1, 2, 3, TDK Yay., Ank. AKSAN, Doğan - N. Atabay - S. Özel - A. Çam- N. Pirali, 1978, Türkiye Türkçesi, Gelişmeli Ş
Doğan, 1987, Türkçenin Gücü, Türkiye İş Bankası Yay., Ank. ATABEY, İbrahim - S. Koç - H. Yeniçeri - Ç. Ülker - İ. Yağcı, 2007, Türk Dili ve Kompozisyon Bilgileri, Yargı Yay., Ank. BAN
Türkçenin Grameri, TDK Yay., 2. Baskı, Ank. BARIN, Erol - Celal Demir, 2006, Türk Dil Bilgisi 1, Ses Bilgisi, Öncü Kitap, Ank.

 - 2** Türkçe dil bilgisinin öğretiminin tarihi ve içerik odaklı dil bilgisini öğretimi ile görev odaklı dil bilgisini öğretiminin uygulamalı karşılaştırılması / The history of Turkish grammar education
content oriented language teaching method and duty oriented language teaching method with samples Yazar:SÜMEYYE ALTAS

 - 3** https://acikders.ankara.edu.tr/pluginfile.php/75602/mod_resource/content/0/dilbilgisi%20%C3%B6%C4%9Fretimi.pdf <http://www.jret.org/FileUpload/ks281142/File/22.gocer.p>
BİLGİSİ ÖĞRETİMİNİN YERİ VE ÖNEMİ Doç. Dr. Giyasettin AYTAŞ Yrd. Doç. Dr. M. Akif ÇEÇEN <https://journals.gen.tr/index.php/ijla/article/view/2597>

 - 4** Dil Bilgisi Öğretimi Editörler: Mehmet Nuri KARDAŞ • Naif KARDAŞ Dil Bilgisi Öğretiminde Yöntem ve Teknikler Dr. Öğr. Üyesi Teymur EROL,

 - 5** <https://www.turkdebiyati.org/turkcenin-ozellikleri/> https://www.tdk.gov.tr/wp-content/uploads/2021/02/Zeynep-Korkmaz-_TR-T%C3%9CRK%C3%87ES%C4%B0N%C4%B0N-B%C4%B0LG%C4%B0S%C4%B0-C%C3%9CZER%C4%B0NE-NOTLAR-2-13.pdf

 - 6** https://tdk.gov.tr/dosyalar/TDA/2002_1/2002_1_05_Korkmaz.pdf Türkiye Türkçesi grameri: şekil bilgisi Zeynep Korkmaz

 - 7** [https://www.academia.edu/16381468/T%C3%9CRK%C3%87EDE_S%C3%96Z_D%C4%B0Z%C4%B0M%C4%B0NDE_TEMEL_VE_YARDIMCI_%C3%96%C4%9EE_D%C4%B0Z%C4%B0Z_C%C3%96ZUMLERI](https://www.academia.edu/16381468/T%C3%9CRK%C3%87EDE_S%C3%96Z_D%C4%B0Z%C4%B0M%C4%B0NDE_TEMEL_VE_YARDIMCI_%C3%96%C4%9EE_D%C4%B0Z%C4%B0Z%C4%B0Z_C%C3%96ZUMLERI)
Leyla Karahan, Türkçede Söz Dizimi

 - 9** Türkçe Dersi Öğretim Programında

 - 10** AKSAN, Doğan, 1977, Her Yönüyle Dil, Ana Çizgileriyle Dilbilim, C. 1, 2, 3, TDK Yay., Ank. AKSAN, Doğan - N. Atabay - S. Özel - A. Çam- N. Pirali, 1978, Türkiye Türkçesi, Gelişmeli Ş

 - 11** Türkçe Eğitimi Açısından Dil Bilgisi Öğretimi, Murat Özbay, Editör, Pegem Akademi, Ankara, ss.47-70, 2012

 - 12**

 - 13**

 - 14**

 - 15**

Aktiviteler	Sayısı	Süresi (saat)
Vize	1	1,00
Final	1	1,00
Ders Öncesi Bireysel Çalışma	14	3,00
Ders Sonrası Bireysel Çalışma	14	3,00
Ara Sınav Hazırlık	6	3,00
Final Sınavı Hazırlık	6	3,00
Teorik Ders Anlatım	14	3,00
Uygulama / Pratik	4	3,00

Değerlendirme

Aktiviteler	Ağırlığı (%)
Ara Sınav	40,00
Final	60,00

Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Ana Bilim Dalı / TÜRKÇE EĞİTİMİ (YÜKSEK LİSANS - TEZLİ) X Öğrenme Çıktısı İlişkisi

	P.Ç. 1	P.Ç. 2	P.Ç. 3	P.Ç. 4	P.Ç. 5	P.Ç. 6	P.Ç. 7	P.Ç. 8	P.Ç. 9	P.Ç. 10	P.Ç. 11	P.Ç. 12	P.Ç. 13	P.Ç. 14	P.Ç. 15	P.Ç. 16	P.Ç. 17	P.Ç. 18	P.Ç. 19	P.Ç. 20
Ö.Ç. 1	4	2	4	1	1				1	2			1	2						
Ö.Ç. 2	4	2	4	1	1				1	2			1	2						
Ö.Ç. 3	4	2	4	1	1				1	2			1	2						
Ö.Ç. 4	4	1	4	1	1				1	3			1	2						
Ö.Ç. 5	4	1	1	1	1				1	1			1	2						

Tablo :

P.Ç. 1 :	Lisans yeterliliklerine dayalı olarak, Türkçe eğitimi alanında uzmanlık düzeyinde kuramsal ve uygulamalı bilgi birikimine sahiptir; bu bilgilerini geliştirir ve derinleştirir.
P.Ç. 2 :	Alanının ilişkili olduğu disiplinlerarası etkileşimi kavrar ve farklı disiplinlerde çalışan insanlarla ortak çalışmalar yürütür.
P.Ç. 3 :	Alanında edindiği uzmanlık düzeyindeki kuramsal ve uygulamalı bilgileri kullanır; bu bilgileri geliştirir ve derinleştirir.
P.Ç. 4 :	Alanındaki bilgileri farklı disiplin alanlarından gelen bilgilerle işlevsel olarak bütünleştirip yeni bilgiler oluşturur.
P.Ç. 5 :	Uzmanlık gerektiren sorunlara nicel ve nitel bilimsel araştırma yöntemlerini kullanarak çözüm önerileri getirir.
P.Ç. 6 :	Alanındaki bir sorunu, bağımsız olarak kurgular, çözüm yolları geliştirir, çözer, sonuçları değerlendirir ve gerektiğinde uygular.
P.Ç. 7 :	Alanındaki uygulamalarda karşılaştığını öngörmediği karmaşık durumlarda yeni stratejik yaklaşımlar geliştirir ve sorumluluk alarak çözüm üretir.
P.Ç. 8 :	Alanı ile ilgili takım çalışmalarına etkin olarak katılır ve(ya) liderlik yapar.
P.Ç. 9 :	Alanıyla ilgili bilgileri eleştirel bir gözle değerlendirir ve öğrenmeyi yönlendirir.
P.Ç. 10 :	Alanındaki çalışmaları yaşam boyu öğrenme çerçevesinde yürütür.
P.Ç. 11 :	Alanındaki gelişmeleri ve kendi çalışmalarını, alanındaki ve alanı dışındaki gruplara, yazılı, sözlü ve görsel olarak sistemli biçimde aktarır.
P.Ç. 12 :	Mesleki ve profesyonel ortamlardaki sosyal ilişkileri ve bu ilişkileri yönlendiren normları eleştirel bir bakış açısıyla inceler; bunları geliştirmek ve gerektiğinde değiştirmek üzere harekete geçer, liderlik yapar.
P.Ç. 13 :	Bir yabancı dili en az Avrupa Dil Portfolyosu B2 düzeyinde kullanarak sözlü ve yazılı iletişim kurar.
P.Ç. 14 :	Alanı ile ilgili bilgileri ulusal / uluslararası düzeyde sözlü ve yazılı olarak paylaşır.
P.Ç. 15 :	Alanın gerektirdiği bilgisayar yazılımı ile birlikte bilişim ve iletişim teknolojilerini ileri düzeyde kullanır.
P.Ç. 16 :	Alanı ile ilgili konularda strateji, politika ve uygulama planlarını yorumlar; bu planları geliştirir ve elde edilen sonuçları kalite süreçleri çerçevesinde değerlendirir.
P.Ç. 17 :	Alanı ile ilgili verilerin toplanması, yorumlanması, duyurulması aşamalarını toplumsal, bilimsel ve etik değerleri temelinde denetler ve bu değerleri öğretir.
P.Ç. 18 :	Alanında edindiği bilgi ve becerileri, disiplinlerarası çalışmalarda uygular.
P.Ç. 19 :	Güncel gelişmeleri ulusal değerler ve ülke gerçekleri doğrultusunda değerlendirir.
P.Ç. 20 :	Alanı ile ilgili konularda strateji, politika ve uygulama planları geliştirir ve elde edilen sonuçları kalite süreçleri çerçevesinde değerlendirir.
Ö.Ç. 1 :	Dil bilgisi ile ilgili temel kavramları bilir.
Ö.Ç. 2 :	Dilbilgisi öğretim yöntemlerini kavrar.
Ö.Ç. 3 :	Dilbilgisi konularının öğretiminde uygun materyal tasarlar.
Ö.Ç. 4 :	Dilbilgisi öğretimini içeren bütün bir eğitim durumu hazırlar.
Ö.Ç. 5 :	Dilbilgisi öğretiminde ölçme ve değerlendirme süreçlerini gerçekleştirir.